



SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 302

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 15 december 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Kleuteronderwijs - Remediëringstrajecten Nederlands

We vernamen via de media (De Standaard, 2 december 2020, p. 9) dat 2000 kleuters een test van taalproef Nederlands ondergingen. Dat kadert in wat de minister al meermaals aankondigde, namelijk om alle vijf-zesjarigen te testen op hun kennis van het Nederlands met een uniforme net- en koepeloverschrijdende gestandaardiseerde taalscreening. In het Beleidsplan Onderwijs 2019-2024 gaf de minister ook aan dat hij de 'bestaande toolkit' zou omvormen tot één instrument voor taalscreening Nederlands. En eveneens, dat ook leerlingen die later instromen in het Nederlandstalig onderwijs, eenzelfde uniforme net- en koepeloverschrijdende gestandaardiseerde taalscreening Nederlands zullen moeten afleggen.

De minister verduidelijkte dat de taalproef zal worden afgenomen in het begin van het derde jaar kleuteronderwijs. Dat geeft de kleuter een jaar tijd om, indien nodig, zijn kennis van het Nederlands te versterken.

1. Hoe ziet de minister die remediëring van de kennis van het Nederlands gebeuren?
2. Welke middelen en welke werkwijzen zal de minister de scholen aanreiken om kleuters die er nood aan hebben te versterken in hun kennis van het Nederlands? Hoe zal de nieuwe 'toolkit' eruitzien?
3. Wat is de stand van zaken van de aangekondigde taalproef (taalscreening) ten aanzien van leerlingen die later instromen in het Nederlandstalig onderwijs en dus niet in de derde kleuterklas getest kunnen worden?
4. Wat zijn de resultaten van deze proeftest, hoeveel kinderen slaagden? Hoe schat men de impact van corona in op de taalontwikkeling van de betrokken kleuters en wordt daarmee rekening gehouden?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 302 van 15 december 2020

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. De "remediëring van de kennis van het Nederlands", zoals in de vraag geformuleerd, zal bestaan uit een actief taalintegratietraject Nederlands, met in beginsel een taalbad of volwaardig alternatief dat dezelfde resultaten bereikt. Door middel van Onderwijsdecreet XXX is daaromtrent vorig jaar het regelgevend kader ingevoegd in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 (zie het nieuwe artikel 11quater <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=12254>). Met een taalbad wordt in dit nieuw regelgevend kader bedoeld: intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal deze onderwijstaal te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. Dit kan een voltijds traject zijn. Een leerling kan gedurende het basisonderwijs maximaal één schooljaar een voltijds taalbad of voltijds gelijkwaardig alternatief volgen. Schoolbesturen kunnen elk taalintegratietraject, dus ook het taalbad, individueel of gezamenlijk organiseren. Het kan ook netoverschrijdend georganiseerd worden.

Het komt aan de scholen toe om het actief taalintegratietraject concreet vorm te geven. Tijdens de onderhandelingen over Onderwijsdecreet XXX was het de uitdrukkelijke vraag van de sociale partners om de scholen in hun expertise te erkennen en vanuit de overheid geen verdere detailbepalingen in regelgeving op te leggen. Scholen kunnen voor ondersteuning bij de vormgeving van dergelijke taalintegratietrajecten beroep doen op ondersteuning van onder andere de pedagogische begeleidingsdiensten en inspiratie opdoen vanuit aangereikte praktijkvoorbeelden (zie vraag 2).

2. In tegenstelling tot de taaltrajecten nu, waarvoor scholen geen extra middelen ontvangen, zijn voor de taalintegratietrajecten budgetten vastgelegd in de meerjarenbegroting. De verdelingsmodaliteiten voor deze middelen worden momenteel uitgewerkt. Ze zijn ook te zien in samenhang met andere middelen, zoals de extra middelen (werkingsmiddelen en omkadering) die leerlingen met thuistaal Niet-Nederlands genereren, de extra middelen (aanvullende lestijden en een toelage) voor anderstalige nieuwkomers en de middelen zorgcoördinator-leerlingondersteuning.

Naast het ter beschikking stellen van middelen wil ik scholen ook ondersteunen in het vormgeven van taalintegratietrajecten door inspirerende voorbeelden aan te reiken. Daarom heb een praktijkgericht onderzoek besteld, waarbij het de bedoeling is om een diversiteit van goede praktijken in kaart te brengen en te ontsluiten voor scholen. Het ontwikkelen van de praktijkgids is een expliciet onderdeel van de onderzoeksopdracht. Het doel is om een online en offline leidraad te ontwikkelen voor scholen op basis waarvan ze een geschikt aanbod aan taalintegratietrajecten voor hun school kunnen ontwikkelen.

De volledige omschrijving van het onderzoek is te vinden op:

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/oproepen-voor-onderzoeksvoorstellen>.

M.b.t. de vraag hoe "de nieuwe 'toolkit'" er zal uitzien: het is niet de bedoeling om een nieuwe toolkit te voorzien maar wel om één instrument ter beschikking te stellen

waarmee de taalscreening vanaf het schooljaar 2021-2022 aan het begin van de leerplicht moet gebeuren. Dit instrument wordt momenteel ontwikkeld door het Centrum voor Taal en Onderwijs van de KULeuven. Voor meer informatie zie de recente schriftelijke vraag nr. 279 van Annabel Tavernier.

3. De focus ligt momenteel op de ontwikkeling van de taalscreening die afgenomen dient te worden bij het begin van de leerplicht, maar ook voor leerlingen die in de loop van het lager onderwijs instromen en onvoldoende het Nederlands beheersen om de lessen te kunnen volgen, kan de school inderdaad beslissen dat zij een taalintegratietraject moeten volgen. Wanneer het gaat om leerlingen die instromen als anderstalige nieuwkomer, zijn deze wel vrijgesteld van de taalscreening. Deze leerlingen krijgen immers hoe dan ook een taalintegratietraject.
4. Het is te vroeg om nu al iets over de resultaten van de afnames te zeggen. Het databestand met de data van de 1800 kleuters wordt eerst helemaal opgeschoond en nagekeken en dan starten de uitgebreide analyses.

Om rekening te houden met mogelijke 'Corona-achterstand' zijn de afnames iets naar achter hebben geschoven in de tijd. De afnames zijn gebeurd vanaf eind november tot eind december, daar waar ze oorspronkelijk gepland waren voor oktober.